ÉRTÉKES
ZALAEGERSZEG

ZALAEGERSZEG HELYI ÉRTÉKTÁRA

Beköszöntő

A Zalaegerszeg Turizmusáért Egyesület nevében nagy tisztelettel és szeretettel köszöntöm az Értékes Zalaegerszeg – Zalaegerszeg helyi értéktára című kiadvány valamennyi olvasóját.

Zalaegerszeg a múltját büszkén őrző város. Olyan település, ahol fontos a hagyományok tisztelete és a történelmi elődök munkásságának bemutatása; szeretjük megmutatni, mennyi szépséget és mennyi élményt rejt városunk. Értékeinkre valóban kincsként gondolunk, évek óta missziónknak tartjuk, hogy hivatalosan is bekerüljenek a települési értéktárba. Fontos lépések ezek, hiszen egy-egy nevezetességből így később akár megyei vagy országos érték, sőt akár hungarikum is válhat.

Egyesületünk közreműködésével 34 értéket jelenítünk meg ebben a kiadványban, ám a város értékeinek felsorolása közel sem teljes, úgyhogy reméljük, folytatása következik.

Varga Csaba
elnök
Zalaegerszeg Turizmusáért Egyesület

A neoromán stílusú vasútállomás épülete és a közelében kiállított „Gizike" gőzmozdony

Ha a zalaegerszegi vasúti pályaudvarról, mint közlekedési csomópontról beszélünk, nem biztos, hogy sokunknak egyből az izgatott érdeklődés fénye csillan meg a szemében. Ám, ha azt is hozzátesszük, hogy a zalai megyeszékhelyen található hazánk alighanem egyetlen historizáló, neoromán stílusú vasútállomása, akkor máris könnyebben irányítjuk figyelmünket a *hatalmas* épület felé, akár egy büszke bólintás, akár a neoromán építészeti stíluson való merengés kíséretében.

Nem véletlen a hatalmas jelző sem: a kastélyszerű indóházat építésekor, 1927-ben egyes kritikák túlságosan is nagynak találták. Az állomásnak van egy *szóvivője* is: Gizike, aki, több mint száz éves és eredeti rendeltetése szerint nem más, mint egy gőzmozdony, mely 1892-től rótta a kilométereket a Rédics-Zalaegerszeg-Zalalövő útvonalon.

A 377-503 típusú közlekedési eszköz 1978 óta éli jól megérdemelt *nyugdíjas éveit,* közvetlenül a pályaudvar közelében: már a szocializmus végóráiban is közkedvelt fotózási témának számított – nem is meglepő hát, hogy a szelfik korában is megőrizte ezen funkcióját.

Helyi érték kategória

**Épített környezet,
Ipari és műszaki megoldások**

Aquacity Vízicsúszda- és Élménypark

Helyi érték kategória

Egészség és életmód, Sport, Turizmus és vendéglátás

A nyári szezonban az élményfürdőben két típusú emberrel találkozhatunk: aki kipróbálta már a park híres-hírhedt sárga színű, kanyargós csúszdáját és aki még nem szedte össze a bátorságát. Az óriáscsúszdák fantázianeveit is érdemes számba vennünk, mondhatni beszédes nevek: Twister, Kamikaze, Hidrocső, Anaconda, Fekete Lyuk, Őrült folyó. Persze a 2002-ben megnyílt Aqua-City Vízicsúszda- és Élménypark jóval többet jelent egy-két kalandos lecsúszás illanó izgalmánál, hiszen számos medence és különböző élményelemek is biztosítják a strandolók szórakozását.

Manapság szinte evidens, hogy egy aquaparkban ugrómedencét, lassú folyót és jakuzzit is találunk, ám ha az ország legnagyobb hullámmedencéjét próbálnánk ki, akkor sem kell elutaznunk Zalaegerszegről, hiszen azt is ebben a vízi paradicsomban találjuk. De nem csak a csúszdákon és medencékben trenírozhatjuk magunkat, az attrakciók sorában szabadtéri fitnesspark is szolgálja az aktív kikapcsolódásunkat.

Az Arany Bárány szálloda épülete

A legek szállodája, akár így is nevezhetnénk az Arany Bárány Hotelt. Nem túlzás a kifejezés, hiszen Zalaegerszeg legelső, máig működő vendéglátóegységéről beszélünk. Ha fellapozzuk a szakirodalmat, kiderül: már a törökkorban vendéglő állt a mai szálloda helyén, míg a püspöki fogadót később, 1750-1760 között építették fel. A szálloda új épületét 1894 decemberében adták át. Egyetlenegy ábrázolás maradt fent erről a régi fogadóról: egy korabeli számlán látható rajz. A műemlékvédelem alatt álló épület amellett, hogy még ma is meghatározza a városképet, Zalaegerszeg egyik illusztris rendezvényhelyszínéül szolgál. Bár a helyiek számára ikonikus helyszín maga a Télikert is, ám nem mindenki tud róla, hogy a hotel dísztermében vetítettek legelőször mozgóképet Zalaegerszegen, méghozzá 1903-ban. És ha legekkel kezdtük, fejezzük be szintén valami egyedülállóval: úgy tudjuk, hogy a város egyetlen „kísértetjárta" szállodája is az Arany Bárány, legalábbis, ha hihetünk a szóbeszédnek, miszerint az egyik szobában ismeretlen entitás csintalankodik a papucsokkal és a tévéállvánnyal.

Helyi érték kategória

Épített környezet, Turizmus és vendéglátás

Azáleás-völgy

Az ismeretlen régmúltba vezetnek vissza bennünket a völgy korábbi elnevezései, vélhetően beszélő nevei: Doboskúti, Róka, Kígyó. Ma már az Azáleás-völgy a városlakók és a kirándulók körében is népszerűségnek örvend: a gyönyörű „tündérkert" országszerte ismert, szinte elképzelni is lehetetlen, milyen volt a bazitai erdő ezen területe a színesebbnél színesebb havasszépék nélkül. Pedig 1973 előtt nyoma sem volt a rododendronoknak, sűrű akácos borította ezt a völgyet, ahova az azóta eltelt idők során a Zalaegerszegi Erdészet dolgozói már többezer azáleát telepítettek. Mielőtt zavarba jönnénk a sok virágnévtől, mind ugyanazt jelenti: a havasszépe és a rododendron is egyenlő az azáleával. Április végén, május elején már láthatjuk a sétálók Facebook-posztjait a virágba borult völgyről, ám a többi időszakban is érdemes kisétálni az Alsóerdőre, hiszen szigorúan védett növényeket és számos fenyőfajtát, állatot is megfigyelhetünk a bicikliúton kerekezve vagy megjárva a Madárerdő tanösvény kacskaringóit.

Helyi érték kategória

Természeti környezet

Bóbita játszótér

Helyi érték kategória

Épített környezet

Igazi paradicsom várja a lurkókat Zalaegerszeg kertvárosi peremkerületében, az Apáczai Csere János téren. Itt építették fel 2008-ban Magyarország, sőt Közép-Európa legelső integrált játszóterét, a Bóbitát. „Játékban együtt – korlátok nélkül" – ez a mottója a gyerkőcök birodalmának, mely azért is különleges helyszín, mert az integrált játszóparkot átlagos és sajátos nevelési igényű gyermekek egyaránt használhatják. A játékelemek mindannyiuk számára, legyenek bár mozgáskorlátozottak, látás- és hallássérültek, értelmi fogyatékkal élők vagy autisták, önfeledt szórakozásra kínálnak lehetőséget.

A park kiterjedése sem csekély: 3.500 négyzetméter, ahol a biztonságos és készségfejlesztő elemeken kívül padok, kerékpártároló, ivókút, szeméttárolók és akadálymentes vizesblokk is található. A játszótér megnyitása óta töretlen népszerűségnek örvend, igazán magáénak érezheti mindenki.

Csácsbozsoki Arborétum

Helyi érték kategória

Természeti érték

Zalaegerszeg nagyarányú parkosítása az 1960-as és 1970-es években történt meg az Azáleás-völgy, az Aranyoslapi-forrás, az Alsóerdő, a Zalavölgyi Parkerdő és a Csácsbozsoki Arborétum kialakításával.

Az arborétum a botanikus kertek azon fajtája, mely elsősorban fákat és cserjéket mutat be, s való igaz: Zala erdősült vidékének világát fedezhetjük fel a bozsoki városrész szegletében: mocsártölgyek és -ciprusok, ligetes fenyvesek és lombhullató tölgyesek, bükkösök teszik vadregényessé a tájat.

Egy kis fantáziával még Középföldé – A gyűrűk ura világának emblematikus helyszíne – is az eszünkbe juthat róla. Emberléptékű arborétumról beszélünk: a távok megtételéhez nem szükséges gyakorlott túrázónak lennünk, mégis tökéletesen alkalmas a terület arra, hogy a természet titkait kifürkésszük.

Csipkeházak épületegyüttese

Többszintes lakóházat minden városban találunk, ám Csipkeházra csakis Zalaegerszegen bukkanhatunk. A két különálló épületegyüttes a szocializmus korszakának különleges lenyomata, Vadász György tervei alapján építették fel 1974-1985 között, modern stílusban, mégis némely részletében régvolt időket idézve. Például a csonkakontyos vonalvezetésű tetőrész kialakításával a göcseji boronaházak homlokzataira emlékeztető hatást értek el az építők. Az elnevezést a köznyelv teremtette, ám nem tudjuk ki illette először a Csipkeházakat ezzel a névvel, mely az erkélykorlátok hullámzó, csipkemintát utánzó összhatására utalhat. Egyes vélemények szerint viszont a név onnan is eredeztethető, hogy felülről nézve egy csipketerítő alakját mutatják a házak. Az eredeti tervek grandiózusabbak voltak, ugyanis a városfejlesztési elképzelések egy hatalmas, négyzet alakú, középen átriumos építményhalmazt vizionáltak. Az átriumból tér lett, melyet ma mindenki a következőképpen ismer: Dísz tér.

Helyi érték kategória

Épített környezet

Deák tér és környezete

Helyi érték kategória

Épített környezet, Kulturális örökség, Természeti környezet

Zalaegerszeg múltja és jelene sehol másutt nem fonódik össze olyan szorosan, mint a város egykori központjának számító Deák téren. Itt a barokk korszak jellegzetes épületeit ugyanúgy megtaláljuk, mint a városi polgárosodás idejében, a 19-20. század fordulóján emelt – s napjainkban is meghatározó – épületeket.

Mintha az idő megállt volna valamikor az 1800-as évek végén; nem okozna hatalmas meglepetést, ha egyszer még egy kosztümös film forgatási helyszínéül is kiszemelnék. Látszólag a Deák tér mintha kiesne a mai belváros vérkeringéséből, ám erősen jelképezi a múltat, napjainkban is a fontos történelmi események felidézésének egyik állandó helyszínéül szolgál. Zalaegerszeg itt állított az országban elsőként szobrot Deák Ferencnek 1879-ben, s nem véletlen a helyszínválasztás, hiszen a haza bölcse az egykori vármegyeházánál mondta el nagyhatású beszédét a közös teherviselésről 1843-ban. Ugyan ma már nem láthatjuk nyomát, ám a 16-17. században ezen a helyen állt a település vára is, melynek makettjét a szomszédos, Mária Magdolna Plébániatemplom előtti Mindszenty téren találjuk.

A Deák tér parkja természetvédelmi értékekkel is rendelkezik, ahol tavasszal s nyáron gyönyörű virágok pompáznak, s itt találjuk a város legrégebbi épületeinek egyikét, az 1780-1790 között emelt Sóházat is. Hogy egy kedves látogatót idézzünk: *„Ilyennek kell lennie egy ódon térnek!"*

Evangélikus templom

Csúcsíves nyílások, szépséges rózsaablak, égbe meredő fiatorony – ezen stílusjegyeket látjuk, amint közeledünk az evangélikus templom felé. Historizáló, az evangélikus gyülekezetek körében kedvelt neogótikus stílusban készült, Gerey Ernő, budapesti műépítész terveit dicséri. A szépen karbantartott imaház nem árulkodik koráról: 1906 márciusában indult az építkezés, a felszentelést következő év júliusában tartották hatalmas tömeg előtt.

Helyi érték kategória

Épített környezet, Kulturális örökség,

Különlegességét a protestáns templomokra ritkán jellemző faldíszítés adja: a belső falak festett díszítőelemei magyaros, szecessziós hatásról tanúskodnak. A belső terek pedig ritkaságot is rejtenek: egy máig működő, bár szerkezetében átalakított Angster orgonát, mely a neves pécsi orgonagyártó, Angster József műhelyében készült. Az épület mellett 2017-ben, a reformáció 500. évfordulója alkalmából szobrot avattak Luther Márton tiszteletére, melynek alkotója Farkas Ferenc szobrászművész, kinek nevéhez fűződik a templom keresztelőkútjának reliefekkel díszített bronzteteje is.

Földönjáró toronyóra

Helyi érték kategória

Ipari és műszaki megoldások, Kulturális örökség,

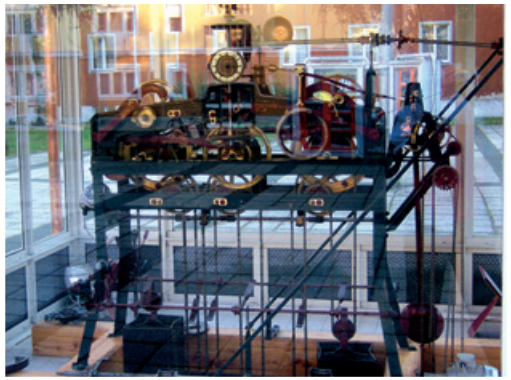

Van egy kuriózum Zalaegerszegen, amelynek az egész világon nincs párja, ám nem kerülhet bele a Guinness Rekordok Könyvébe, tulajdonképpen éppen emiatt: nem tudják mivel összemérni, összehasonlítani, így a szabályok értelmében nem tudják besorolni a legek albumába. A több mint 200 éves óraszerkezetet, a Mária Magdolna Plébániatemplom korabeli toronyóráját a talajhoz rögzítve tekinthetjük meg üvegkalickájában 2005 decembere óta, a Németh János keramikus alkotásaival díszített óralappal. Érdemes a kalitka tetejét megfigyelni, hiszen Mária alakja 60 perc alatt tesz meg egy teljes kört. Az óra felújítását Kancsal Miklós műszerész és Preisz József órásmester felügyelték, utóbbi negyvennaponként ellenőrzi a 600 kilogrammos szerkezetet. Jó tudni, hogy az ingarész mozgat mindent, a súlyok 3 méter mélységig ereszkednek le a talajszint alá, két ütőszerkezet közül az egyik a negyedórákat, a másik az egészet üti. Az 1770-es évektől egészen 2002-ig működött autentikus módon a szerkezet eredeti helyén. A templomtoronyban ma már számítógép-vezérelt óramű mutatja a pontos időt.

Gébárti Kézművesek Háza

Különleges épület vonja magára a figyelmet a Gébárti-tó szomszédságában. Első pillantásra kicsinek tűnik, ám ahogy belépünk az ajtaján, világossá válik: a szemünk igencsak megcsalt bennünket, hiszen egy tágas közösségi szobát és további helyiségeket is magában rejt a „kívülről kicsi, belülről nagy" épület.

Az udvarról alkotóműhelyek nyílnak: a faműves-, a szálasanyag-feldolgozó-, a fazekas- és a hagyományőrző kovácsműhely. A 1982-83-ban épült Gébárti Kézművesek Háza az egyetlen, egész éven át nyitva tartó népi kézműves „műhelyotthon" Magyarországon, ám abból a szempontból is kiemelkedik, hogy azon kevés építmények egyike, mely kimondottan alkotóháznak készült. Erről regélnek a berendezési tárgyak is, azok a szőttesek, bútorok, használati eszközök, melyeket a ház volt

aképpeni felépítői, a Zala Megyei Népművészeti Egyesület tagjai alkottak. Az ősztől tavaszig működő Nyitott Műhelygaléria program országosan is mintaként szolgál más alkotóházak számára, a kézművesek munkáiból pedig időszakos kiállításokat rendeznek. A legújabb állandó kiállításokon megismerhetünk egy honfoglalás kori magyar vezérjurtát valamint Szelestey László gyűjteménye által bepillantást nyerhetünk a pásztorkultúra mindennapjaiba.

Helyi érték kategória

Kulturális örökség

Gébárti-tó

Helyi érték kategória

Természeti környezet

Olyan, mintha mindig is Zalaegerszeg részét képezte volna, holott mindössze négy évtizede, 1976 és 1979 között, mesterségesen alakították ki a település északi területén. A város legnagyobb tava, valamint annak parkosított környezete kellemes kikapcsolódási lehetőséget kínál a fürdőzők, a vízi sportot kedvelők, a horgászok, a természetbarátok és a művészetpártolók számára egyaránt. A Szentmártoni- és a Ságodi-patak vizei táplálják a Gébárti-tavat, mely a város turisztikai motorját is jelenti egyben, hiszen olyan fürdőkomplexum létesült a tavon és közvetlen környezetében, amely hazánkban egyedülálló: aquapark, termálfürdő, strandfürdő és kutyastrand egyaránt megtalálható itt. A Gébárti-tó és környéke bármelyik évszakban rejt valami szépet, különlegeset: a víz körüli területen sétautak vezetnek, félszigetén szabadtéri strand található, egyik legfontosabb hasznosítási tevékenysége pedig a horgászat. Minden korosztályt megszólít: szabad- és ünnepnapokon megtelik a gát kiránduló családokkal. A látnivalók sorát a Gébárti Kézművesek Háza, a Gébárti-szoborpark, a Kárpát-medencei Tradicionális Fa Sírjelek Emlékpark és a Makovecz Imre tervei alapján épült Boldogasszony kápolna bővíti.

Göcseji Falumúzeum

A zalaegerszegi skanzen egyfajta eszszenciája Göcsejnek, az ország egyik legarchaikusabb tájegységének, mely a 20. század közepéig tulajdonképpen érintetlen elzártságban létezett. A falumúzeum látogatója egy meseszerű világba érkezik, ahol az idő mozdulatlanná dermedt valamikor a 19. században. A skanzen faluja sohasem alkotott szerves egységet: épületeit és tárgyait közel harminc településről szállították az olai városrészbe. A telepítés helyéről sok vita folyt, a döntő szempont végül az ipari műemlék, a 18. századi Hencz-vízimalom lett. Ám a skanzen nem csak azért kuriózum, mert egy már meglévő, eredeti helyén álló épület köré létesítették, hanem mert vízpart, a Zala holtága mellett épült fel. Mint ismeretes, a Göcseji Falumúzeum hazánk legelső szabadtéri néprajzi múzeuma, 1968-ban alapították.

Helyi érték kategória

Egészség és életmód, Épített környezet, Kulturális örökség

A Göcsejre jellemző egyszerű motívumokat láthatjuk az oromzatokon, a homlokzatokon. Az emberléptűség jellemzi az egész múzeumot, mely programtól és időjárástól függően fél vagy akár egész napos időutazásra hívja vendégeit. A skanzen Zalaegerszeg szeretett, féltett kincse, a nyugalom szigete. Tréfásan fogalmazva: receptre kellene felírni!

Göcseji Múzeum

Számos évtized és többfajta hasznosítási mód után az épület és az intézmény szerencsésen egymásra talált az 1970-es évek elején, a Batthyány utcában. A kezdetek mindkettő esetében a 19. század végére tehetők, a múzeumalapítás gondolata ekkorra datálható. Több gyűjtési kísérlet és számos alapítási szándék után, maga a Göcseji Múzeum 1949-ben alakult meg, Szentmihályi Imre néprajzkutató vezényletével. Sokáig a Kazinczy téri – egykori városháza – épületében nézelődtek a múzeumlátogatók, mígnem 1970-ben átköltözött az intézmény a Batthyány utcai, eklektikus stílusú épületbe, amelyet máig a városi polgárosodás szimbólumának tartanak. A ház 1889-90 között épült, eredetileg takarékpénztár és bérlakások voltak a falai között, majd a II. világháborút követően rengeteg funkciót töltött be: városházi iroda, orvosi rendelő, napközis étkezde, varroda, házasságkötő terem, ifjúsági klub és sajtóiroda. Hamarosan ismét kívül-belül megújulva, modern körülmények között, korszerű kiállításokkal fogadja hűséges közönségét.

Helyi érték kategória

Épített környezet,
Ipari és műszaki megoldások,
Kulturális örökség,
Turizmus és vendéglátás

Jánkahegyi kilátó és kálvária

Helyi érték kategória

Helyi érték,
Természeti környezet

A neves, zalaegerszegi születésű irodalmár, Keresztury Dezső gyermekkora legboldogabb tanyájának nevezte családja jánkahegyi szőlőskertjét, ahonnét „tág kilátás nyílt a városra". A pazar panorámát mi is megtapasztalhatjuk; legjobban talán akkor, ha felsétálunk a Jánkahegyi Gyuri Csárda tetejére, a 2012 őszén felavatott kilátóba. Csendes, természet közeli városrészünk Jánkahegy, mégis szinte karnyújtásnyira a belváros forgatagától, elérhető közelségben a mai kor embere számára, aki olykor egy kis felüdülésre vágyik a városi nyüzsgés közepette. A jánkahegyi kilátótoronyból, mely egész évben szabadon látogatható, csodálatos panoráma nyílik Zalaegerszegre és a környező szőlőhegyekre.

A tetejéről jól szemügyre vehetjük a város másik kilátóját, a bazitai hegyen felépített TV-tornyot is. A sportok szerelmesei szívesen barangolnak erre: a domb csücskén otthonra lelt kőkereszt több – futva és biciklivel is bejárható – túraútvonal tájékozódási pontjául szolgál. Ám a hegyen nemcsak a test, a lélek is táplálkozhat: nem messze a kilátótól Hadnagy György 14 szobra eleveníti fel Jézus szenvedéstörténetét, a Kálvária szomszédjában pedig egy haranglábat és egy Szent Antalnak ajánlott kis kápolnát is találunk.

Jézus Szíve Ferences Templom és Mindszenty-kert

Majd' egy évszázad telt el alapításuk között, mégis egyszerre kerültek be Zalaegerszeg helyi értéktárába. A Jézus Szíve Ferences Plébániatemplomot 1925-26-ban építették fel, míg tőszomszédságában 2016 tavaszán adták át a Mindszenty kertet – mind a kettő a béke és a megnyugvás otthona. A Jézus Szíve Templom egyedülálló a világon abban a tekintetben, hogy építésekor az utolsó magyar király, IV. Károly emlékének ajánlották. A ferences rendtartomány testvéreit Pehm József apát-plébános – a későbbi Mindszenty bíboros, Magyarország utolsó hercegprímása – hívta meg a városba. Az állam a szerzetesrendeket 1950 nyarán feloszlatta, ám negyven évvel később a ferencesek visszakapták az otthonukat: az ünnepélyes

bevonuláson a hívek és a papság mellett részt vett Habsburg Ottó, a boldoggá avatott IV. Károly fia is. A neobarokk stílusú templom mellett alakították ki a Mindszenty-kertet: a fákkal, virágokkal, padokkal és sétányokkal díszített park a templommal szoros egységben ékesíti a várost.

Helyi érték kategória

Épített környezet, Kulturális örökség

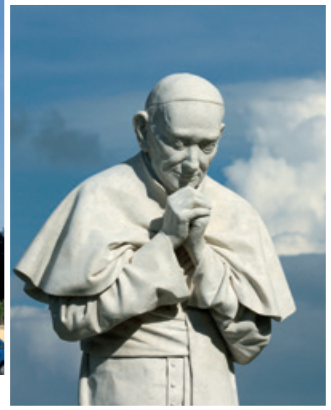

Kálvária kápolna és temetőkert

„A város szíve" – így nevezte a neves építész és műegyetemi tanár, Toroczkai Wigand Ede a Jánkahegy lábánál álló barokk kápolnát és a körülötte kiépült kicsiny temetőt az 1930-as évek elején. A sírkert valóban varázslatos hely, s ha jól megfigyeljük a részleteket – a kovácsolt remekeket, a míves sírköveket – láthatjuk, hogy évszázadok történetéről mesélnek. A Szent Ilona tiszteletére szentelt kápolna pontos építési dátuma ismeretlen, ami bizonyos, hogy 1750-ben már állt, méghozzá a szűrszabók céhe patronálásával. Ám ismeretes ennél egy még korábbi említés is: 1746, ebből az évből származik az országos műemlékjegyzék szerint a kápolna kőből

faragott, egyszerű szenteltvíztartója. Körülötte a város ódon temetője, melynek egyik legrégebbi sírjele Gothard János csizmadiamester – a Mindszenty téren álló Szentháromság-szobor egykori gondviselőjének – homokkőből faragott, védett sírköve. A kerítésfal belső oldalán az 1930-as években készült reliefek mutatják be Jézus kálváriáját.

Helyi érték kategória

Épített környezet, Kulturális örökség

Keresztury Ház

„Otthon, / pihenő íróknak, / költőknek. Nem túl nagy / dombon/ áll a komoly villa; / a Jánkáról int a / völgybe…" – így olvashatunk az irodalmi műhelyotthonról Keresztury Dezső *Alkotóház Egerszegen* című költeményében. A vers ugyan nem említi, ám a villaszerű épületet eredetileg borháznak szánták, maga a költő édesapja, dr. Keresztury József ügyvéd - városunk egykori polgármestere /1915-1918/ - építtette 1902 és 1904 között. Miután a család az I. világháborút követően elköltözött a városból, a hegyi hajlék sokáig gazdátlanul tűrte az enyészetet, mígnem a városi tanács 1978-ban helyreállíttatta. A Keresztury Ház sajátos besorolású intézmény: egyszerre múzeum és alkotóház. Aki a neves akadémikus élete és munkássága után kutat, ugyanúgy számos információt talál, mint aki a magyar és világirodalom rejtelmeiben kíván elmélyedni. Közel nyolcezer könyv, folyóirat, diafilm és videofelvétel őrzi városunk szülöttének emlékét, aki többek között értékes bútorai egy részét is Zalaegerszegnek adományozta. A jánkahegyi házban láthatjuk a különleges zsiráf-zongorát, a költő íróasztalát, továbbá azt az állóórát, amely még édesapja polgármestersége idején mutatta az időt. A díjak, kitüntetések és oklevelek mellett számtalan fotó, színházi plakát és levél árulkodik az utolsó nagy polihisztorok egyikéről.

Helyi érték kategória

Kulturális örökség

Kockás liliom

Ha áprilisi, májusi időszakban kisétálunk a Zalavölgyi Parkerdőbe, félúton a belváros és Csácsbozsok településrész közötti tisztáson hazánk egyik legjelentősebb, természetvédelmi szempontból pedig legértékesebb kockásliliom mezejében gyönyörködhetünk. Nem árt tudni, hogy bár ez a hagymás növény Magyarország számos tájegységén előfordul, ám legnagyobb állományai a Nyugat-Dunántúlon, Zala megyében vannak. Napjainkra a Rába és a Dráva menti előfordulások csekély létszámúak, ennek ismeretében a zalai állományok a faj megőrzése szempontjából is kiemelt jelentőségűek. Zalaegerszeg parkerdeje több tízezer példánynak ad otthont, nem csoda, hogy a megye és a megyeszékhely szimbolikus növényévé is vált. A mocsári kockásliliomnak vagy kotuliliomnak is nevezett növény 2016-ban elnyerte az Év Vadvirága címet, s mivel sok helyen a kihalás veszélye fenyegeti, Magyarországon védettnek számít – egy példány eszmei értéke ötvenezer forint.

A fentiek ismeretében nem is oly meglepő, hogy a kockásliliomot Zalában, megyei tanácsi rendelettel, az országos védettség előtt, már 1980-ban védetté nyilvánították.

Helyi érték kategória

Természeti környezet

Kvártélyház és szabadtéri színház

Helyi érték kategória

Épített környezet, Kulturális örökség

Az elmúlt két és fél évszázad folyamán számos névvel illették a Kvártélyházat: hívták szállásháznak, stabális – azaz: vezérkari – háznak és vármegyeházának is. Mária Terézia rendelete alapján építették fel 1765-ben a katonák számára, ám a sors furcsa fintora, hogy voltaképpen sosem szolgált katonai célokat, hiszen hosszú évekre a vármegye tisztviselői vették birtokukba. Napjaikban különböző hivatalok és irodák találtak otthonra az épületben, mely 1928-ban kapott új emeletet és neobarokk homlokzatot Kotsis Iván tervei alapján. A Kvártélyház belső udvara 2007 nyarától kedvelt kulturális helyszíne a városnak: a „Kvártélyház – színház, zene, tánc" nyári programsorozatának sikere az indulástól kezdve töretlen.

A 2008-ban alapított Kvártélyház Szabadtéri Színház Kft. feladata a nyári színház szervezése, valamint egyéb kulturális tevékenységet is végeznek Zalaegerszegen és a megyében. A történelmi múltú udvar szabadtéri színpada 2013 óta otthont ad a ZAlaegerszegi KOrtárs Művészeti Fesztiválnak, azaz a ZA-KO-nak is.

Magyar Olaj- és Gázipari Múzeum

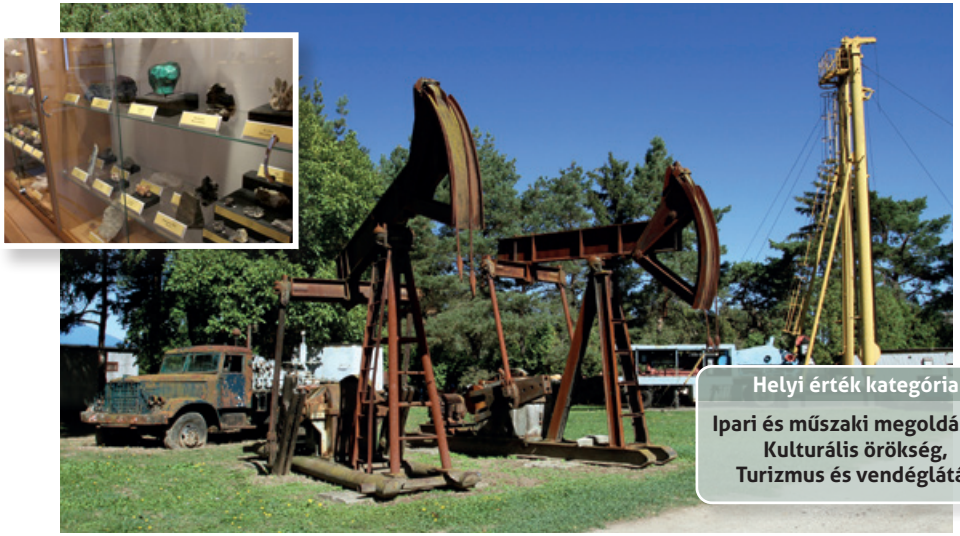

Helyi érték kategória

Ipari és műszaki megoldások, Kulturális örökség, Turizmus és vendéglátás

A Magyar Olaj- és Gázipari Múzeum kiállítótereit szemlélve nem tűnik túlzásnak a kijelentés, hogy a legek múzeumába érkeztünk. Az 1969-ben alapított intézmény Magyarország második legnagyobb technikai-műszaki múzeuma, továbbá Európa második legjelentősebb olajipari múzeuma. A háromhektáros kiállítási terület szomszédja a Göcseji Skanzen, és valószínűleg nemcsak Európában egyedülálló, hogy egymás mellett található egy néprajzi és egy jelentős technikai múzeum. Hazánkban itt állították ki a legtöbb fúrótornyot, ám az intézmény birtokolja a legtöbb típusú szivattyút is. A nyugat-dunántúli régió legnagyobb rendszerezett szoborparkját is itt találjuk, dr. Papp Simon szobra és talpazata például védett Nemzeti Sírhelynek számít. Ritkaságszámba megy az is, hogy az intézmény a Kárpát-medencére kiterjedő gyűjtőterülettel áll a nemzeti kultúra szolgálatában. A múzeum Wlassics Gyula utcai irodaépülete is tartogat meglepetéseket, hiszen két emlékszobán kívül számtalan kiállítás várja a látogatókat: a világ legkisebb könyveinek néhány darabja, Európa legrégebbi türelemüvege, hazánk legrégebbi bányászzászlója és még megannyi érdekesség, melyekről nem is gondolnánk, hogy a páterdombi városrészben lapulnak.

Mányoki Attila hosszútávúszó munkássága

Mányoki Attila hosszútávúszó – vagy ahogy sokan Zalaegerszegen ismerik: Lecsó – az úszósportban eddig kimagasló eredményeivel, kivételes képességeivel nemcsak hazai, hanem nemzetközi szinten is hírnevet szerzett városunknak. 1989 óta vesz részt nyílt vízi úszóversenyeken, azóta pedig se szeri, se száma az eredményeinek.

2008-ban Zalaegerszegért-díjban részesült, ám teljesítményeit külföldön is számon tartják: Koroni görög város díszpolgári címet adományozott neki, 2018 novemberében pedig a kaliforniai San Pedroban beiktatták a Nemzetközi Maratonúszók Híresség Csarnokába. Egyedülálló teljesítményeiből most csupán szemezgetni tudunk: 2008-ban elsőként úszta át hosszában a Balatont egyhuzamban, 2011-ben első magyarként és minden idők 3. legjobb idejével átúszta a Balti-tengert Németország és Dánia között, 2013-ban pedig a hosszútávúszás Everestjének számító La Manche csatornát úszta meg. Ennek teljesítésével hivatalosan is elkezdte az Ocean's Seven sorozatot, mely a világ hét legnehezebb csatornaátúszását foglalja magában. 2019-ben első magyarként, a világon tizennyolcadikként teljesítette a sorozatot, ráadásul az összidőt tekintve világrekorddal fejezte be ezt az embert próbáló kihívást.

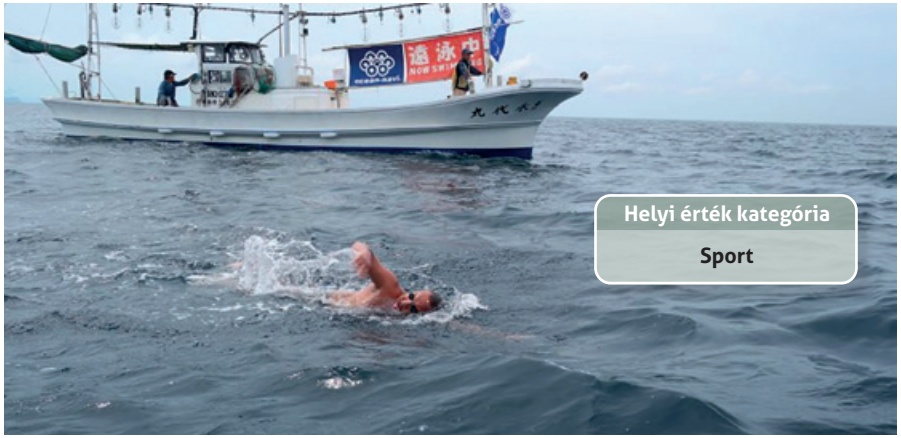

Helyi érték kategória

Sport

Mária Magdolna Plébániatemplom

Zalaegerszeg történelmi belvárosának origója nem más, mint a barokk Mária Magdolna Plébániatemplom, melyről Keresztury Dezső a következő szavakkal emlékezett meg: „a város művészileg legjelentékenyebb épülete (...) úgy ült, terebélyesen, földhöz lapulva a város közepén, mint egy gondos kotlóstyúk". Talán nem is lehet az idő múlását sehol másutt jobban felmérni, mint a templom környékén, hiszen az imaház állandóságától eltekintve jelentősen megváltozott a városkép a 13. századtól kezdve – amikor is először építettek itt templomot, szintén Mária Magdolnának szentelve. Az új, kéttornyú istenháza 1747-1769 között épült fel a régi helyére-köré, már-már székesegyháznak hat. 1803 júliusában szentelték fel, Johann Ignaz Cimbal osztrák mester készítette a belső terek freskóit. A műkincsek közül kiemelkedik a Fehérképi Madonna néven ismert Piéta-szobor, de ugyanúgy hangsúlyos eleme a templomnak az úgynevezett Aranyos Mária oltára. A stációkat Németh János keramikusművész, a Nemzet Művésze ajándékozta a templomnak. Érdemes megjegyezni, hogy a berendezés eredeti, túlélte az évszázadok viszontagságait.

Helyi érték kategória

Épített környezet, Kulturális örökség

Németh János Kossuth- és Munkácsy-díjas keramikus, a Nemzet Művésze munkássága

Helyi érték kategória

Kulturális örökség

A zalaegerszegiek számára megszokott, hogy a város több pontján a neves keramikusművész, városunk szülötte, Németh János alkotásaival találkoznak, melyek hangsúlyos jelenléte olyan természetes, mintha együtt alakult volna a város történetével. Az 1806-ra elkészült Hagymasisakos Ispita oldalfalán ugyanúgy ott van egy dombormű, ahogyan a Kvártélyház falán a Zalai koronaőrző vagy például A török elleni harcok emlékműve a Május 1. ligetben. Aki egyszer látott már Németh János alkotást, később felismeri jellegzetes stílusjegyeit, hiszen művészete különlegesen karakteres és egyedi már a kezdetektől fogva. Jellemzői az alapformák fazekaskoronggal történő kialakítása, a hagyományos népi világképet jeleníti meg, úgy hogy keresztény és ősi pogány elemeket egyaránt tartalmaznak művei. Nevét nemcsak Zalában, országos szinten is jegyzik, a munkásságát az évek során számos díjjal ismerték el: például 2008-ban a Magyar Köztársasági Érdemkereszt Lovagkeresztjével tüntették ki, 2014-ben Kossuth-díjat kapott és a Nemzet Művészeinek illusztris társaságába is bekerült.

Postapalota

Ha Zalaegerszeg postapalotája kerül szóba, a helybéliek azonnal tudják, hogy egy karakteres megjelenésű épületről van szó, mely a lakosság egyik kedvelt találkozási pontját is jelenti. A háromszintes palotában naponta több százan, ezren megfordulnak, ám ténylegesen senki nem lakja. Kiemelkedő építészettörténeti értéke településünknek, késő szecessziós stílusú, s rajta kívül kevés hasonló elemekkel díszített épület készült városunkban. A kor jeles műépítésze, Bernthaler Adolf Gusztáv terveit a Hagymasisakos Ispita melletti telken valósította meg a városi Fuchs és Grósz cég, 1924-ben. A korabeli képeslapokat, majd a szocializmus idején készülteket, illetve napjaink mobilos felvételeit elnézve láthatjuk, hogy a különösen igényes építészeti megoldásokkal bíró házon jelentős átalakításokat végeztek az évtizedek során: többek között a tetőterét beépítették, bejárata pedig napjainkban ismét eredeti helyére, a nyugati oldalra került. Figyelemre méltó, hogy Zsolnay kerámiákat láthatunk a ház homlokzatán: érdemes szemügyre venni a kerek, virágmintás díszítőelemeket a főbejárat feletti rész magasságában.

Helyi érték kategória

Épített környezet

Református templom

Helyi érték kategória

Épített környezet, Kulturális örökség

Ódon, mégis erős épület, ha úgy tetszik: már első ránézésre is az örök isteni állandóság üzenete sugárzik belőle. Mindemellett családias, és amiről talán kevesebben tudnak: a korát megelőzve multifunkcionális ház.

A templombelső igazán meghitt, néhány család helyéül szolgál mindössze; a Kálvin Terem és az alagsori helyiségek pedig szintén kisebb színterei a közösségi életnek. A kisszámú református közösség kezdeményezte templomuk építését, 1937-ben el is készültek a neves miskolci építész, Szeghalmy Bálint tervei. Levelezőlapot nyomtattak a felépítendő templom képével, hogy a munkálatokhoz való tőkét gyarapítsák, majd az alapkövet 1940 szeptemberében tették le. Nem túlzás azt állítani, hogy a háborús években az igazi reménység szimbólumának számított az építkezés elkezdése, lebonyolítása. A református templomot végül 1942 novemberének végén, advent első vasárnapján szentelték fel.

Odabent a szemünk megakad Zsellér Imre, fővárosi mozaik- és üvegfestő által készített üvegablakokon, melyek történelmi családok címereit ábrázolják. Az ablakokat a világégés idején eltávolították, s csak 1992-ben helyezték vissza. Azt mondják, Szeghalmy egyik utolsó, egyszersmind egyik legkifinomultabb, legegységesebb alkotása a templom, az építész szavaival élve:
Isten trónterme.

Szakál István A göcseji Besenyő térségének szótára című könyve

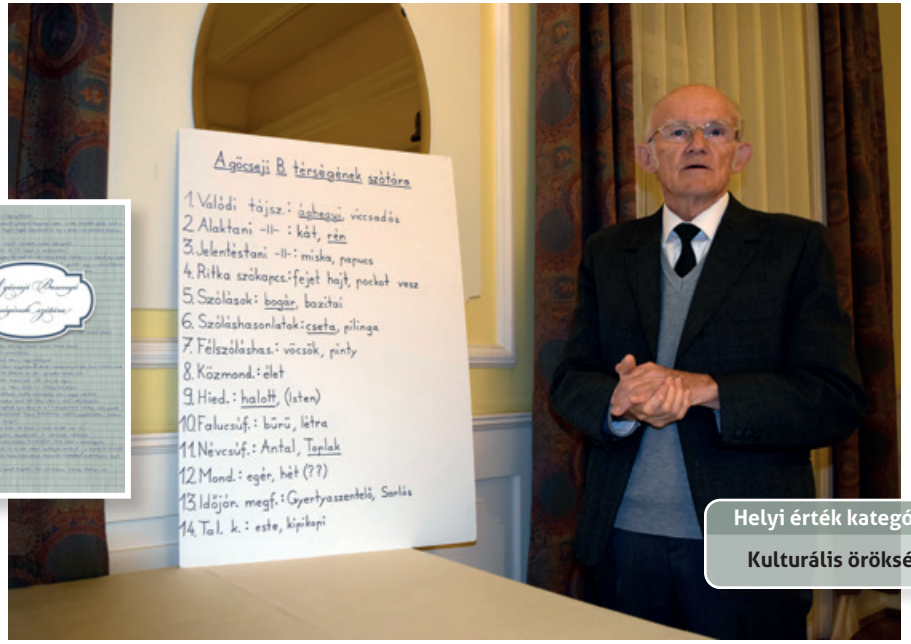

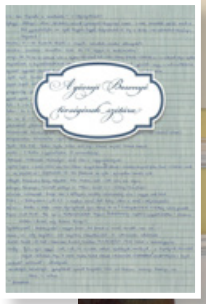

Helyi érték kategória

Kulturális örökség

Tízéves lelki és szellemi munkát követően látott napvilágot Szakál István, helyi pedagógus gyűjteménye: *A göcseji Besenyő térségének szótára.*

A kötet betekintést enged egy sajátosan zárt néprajzi és egyben földrajzi tájegység nyelvi birodalmába – egy olyan világba, amelynek autentikus ismerői közül már csak kevesen élnek. A szótár segítségül szolgálhat a következő nemzedékeknek abban, hogy megértsék a környék tájszavait, szólásait, mondókáit és hiedelmeit. Érdemes lapozgatni az összeállítást, hiszen olyan kifejezéseket is tartalmaz, amelyeket réges-régen is csak a mi vidékünkön értettek meg. A kiejtésünk elárulhat bennünket, hiszen a tájnyelvünk a köznyelvnél jóval nyíltabb és lágyabb: a kimondott szó ízes, az elhangzott mondat pedig ékes.

Ha a számokat nézzük, bőséges szószedetet kapunk: Szakál István 7.356 címszó alá 95.554 szót rendezett. Egyébként a nyelvészek kilenc nyelvjárást különböztetnek meg az országban, a göcseji például a nyugati nyelvjárás részét képezi. Zalaegerszeg a Göcsej kapuja, de hivatkoznak rá Göcsej fővárosaként is. A Besenyő térség pedig nem más, mint Zalaegerszeg Zalabesenyő városrésze, amely 1958 óta része a megyeszékhelynek.

Szabolcs Péter Munkácsy-díjas képzőművész munkássága

Bár Diósgyőrött született, már több mint fél évszázada zalaegerszeginek, zalainak tekintjük Szabolcs Péter szobrászt. A Magyar Képzőművészeti Főiskolán 1967-ben végzett, tanulmányait követően került a zalai megyeszékhelyre, ahol jelenleg is él.

A Munkácsy-díjas művész egyedi látás- és kifejezésmódja mind a helyi, mind pedig az országos képzőművészeti életben meghatározó. Élet és halál, történelem és személyes sors, fiatalság és öregség – ezen fogalmak hatják át művészi alkotásait. Sokoldalú munkásságáról tanúskodnak bronz- és kerámiaszobrai, reliefjei és érméi. Művészi eszköztára széles: dolgozott fémmel, kővel, fával, kerámiával is; kedvelt technikája a rézlemezgyűrés.

2006-ban Zalaegerszeg város Pro Urbe díját érdemelte ki, 2017-től Zalaegerszeg Város díszpolgárai között tartjuk nyilván, hogy a hely szűkének okán csak kettőt emeljünk ki számos díja közül.

Nehéz számba venni kiállításait, köztéri alkotásait is: utóbbiak szerte az országban, sőt azon túl is fellelhetők – a németországi Münchentől egészen az ukrajnai Herszonig. A város leglátogatottabb pontjain találkozhatunk alkotásaival, például az emblematikus Király és királyné alakjával a skanzen előtt. Nevéhez kettő zalaegerszegi szökőkút is kapcsolódik: az egyik a Tulipános a Dísz téren, a másik pedig a Magyar Olaj- és Gázipari Múzeum területén található.

Helyi érték kategória

Kulturális örökség

Szent Anna kápolna és környezete

Olát, a mai városrészek közül elsőként, 1887-ben csatolták Zalaegerszeghez. Az egykoron különálló település első említése korábbi Egerszegénél – 1236-os, míg a városé 1247-es –, ám a leletek bizonyítják már a késő avar kori életet is a környéken. Nem is csoda, hogy a jelentős falu saját temetővel és saját kápolnával rendelkezett. Szűz Mária édesanyjáról, vagyis a nagymamák védőszentjéről nevezték el azt a kápolnát, melyet 1755 körül építtetett a város német varga céhe. Úgy tudjuk, a régiónkban nincs más hasonló építmény: míg a hajója kör alakú, addig a hozzá csatlakozó szentély a nyolcszög három oldalával záródik. Építészeti ritkaságnak számítanak ovális ablakai is. 1930-ban villámcsapás miatt kigyulladt, a helyreállítás során a tetejét némileg módosították. A körülötte lévő temetőben megmaradt néhány, kétszáz évvel ezelőtti, késő barokk sírkő és ebből a korból származik a védetté nyilvánított kislevelű hársfa is, közvetlenül a kápolna mellett.

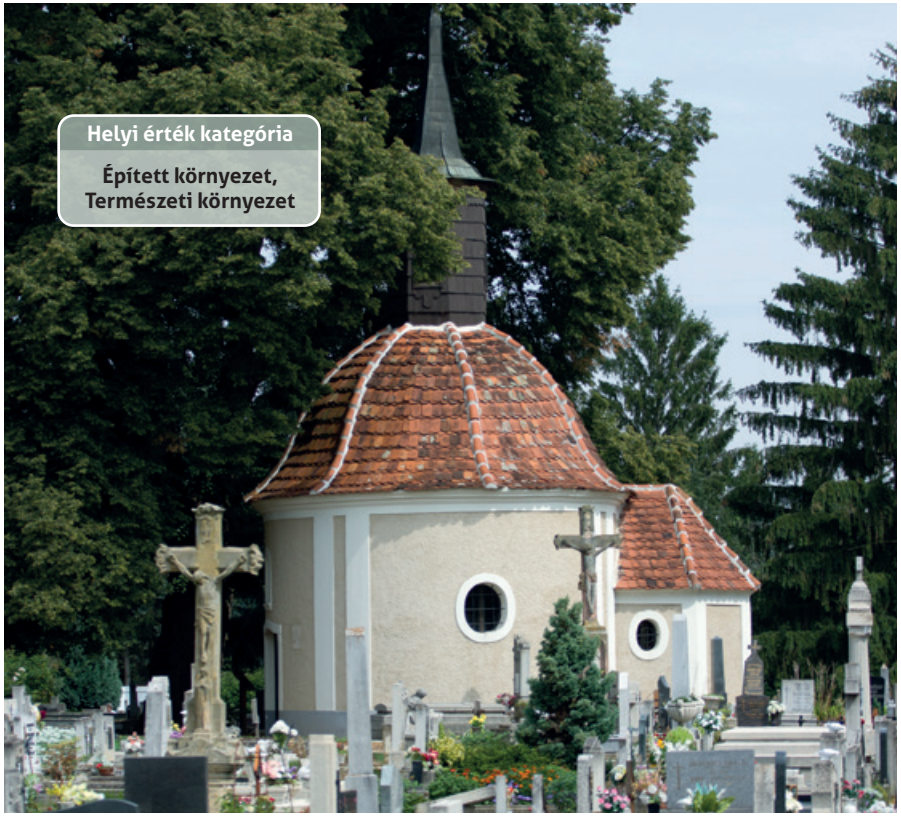

Helyi érték kategória

Épített környezet,
Természeti környezet

Szűz Mária Szeplőtelen Szíve Templom

Amikor szóba kerül a Szűz Mária Szeplőtelen Szíve templom, előfordul, hogy kérdő tekintetek jelzik: hol is van ez a templom pontosan? Ám, ha azt mondjuk: kertvárosi templom, akkor már mindenki bőszen bólogat. Sőt, nem csupán ez a hosszabb és rövidebb kifejezés használatos, van, aki Mindszenty József emléktemplomként említi. Több évtizedes tervezést követően, 2004 novemberében szentelték fel a Kertvárosban, Zalaegerszeg egyik legnagyobb – 12 ezer lakost számláló – peremkerületében.

Mindössze másfél évtizedes ez az épület, ám a stílusa mégsem tekinthető a szó szoros értelmében mainak. Úgy érezhetjük, mintha az épületben megbújna valami régi, valami ősi; a templom stáció-szobrait a Szentföldről érkezett fából faragták.

Helyi érték kategória

Épített környezet, Kulturális örökség

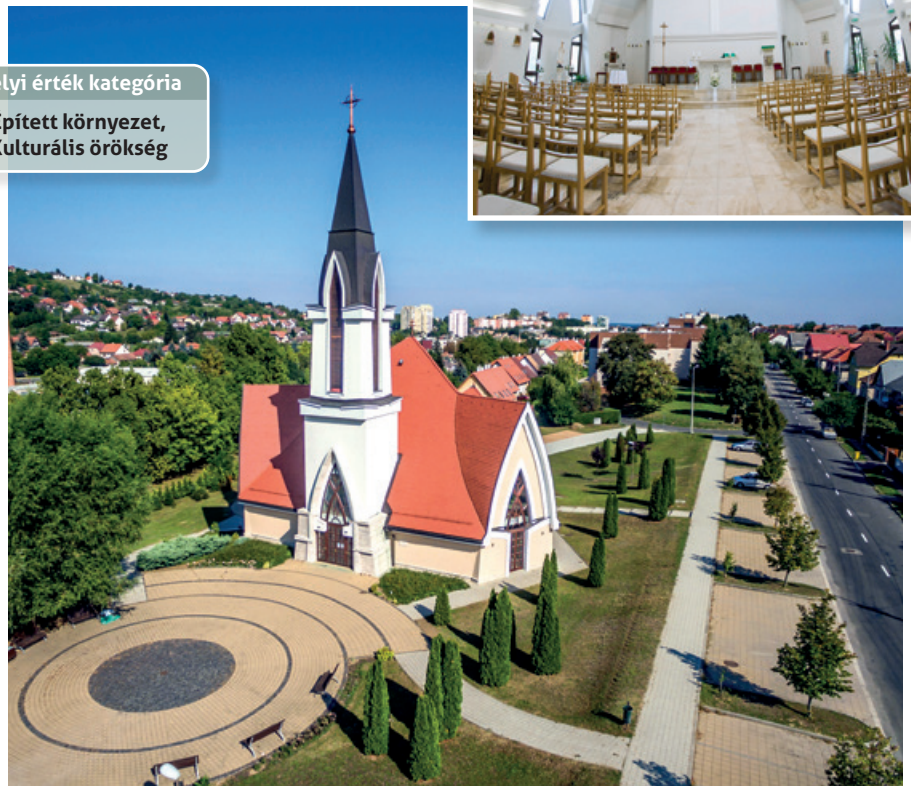

TV-torony

Helyi érték kategória

Épített környezet

A TV-tornyot bizonyos szempontból Zalaegerszeg egyik szimbólumának is tekinthetjük. Magyarországon mindösszesen három TV-torony látogatható: a miénk mellett még a pécsi és a Kékestetőn felépített torony várja a turistákat. A zalaegerszegi építmény adatait talán már minden városlakó tudhatja: a 293 méter magas bazitai tetőn áll, maga a torony 95 méteres, a körpanorámás presszó pedig 53 méter magasságban működik. Az 1970 és 1973 között felépített TV-torony egyedi formai sajátosságát a betonmagját körülölelő külső lépcsőrendszerének köszönheti. Sőt, tudomásunk szerint ez az egyetlen olyan TV-torony hazánkban, melynek kinti lépcsősora van.

A kilátóteraszról tiszta időben a Ság és Somló vulkanikus tanúhegyéig vagy akár az Alpok vonulatáig is el lehet látni, de akár még a lendvai Vinarium kilátótornyot is felfedezhetjük. Az erdőből kiemelkedő, turisztikai látványossággá vált műszaki objektumhoz szépséges természeti környezet is társul, így a TV-torony környékét parkszerűen alakították ki az erdészet szakemberei. A túrázók által is jól ismert Panoráma utat például 1974-ben, két kilométer hosszan építették ki, összekötve a tornyot az Alsóerdővel. A panorámába sokan belefeledkeznek, és a gyerekek is varázslatos helynek tartják a TV-tornyot. Visszatérő, tréfás kérdés a részükről: *„Hogyhogy nincsen odabent a toronyban tévé?”*

Városi Hangverseny- és Kiállítóterem

Van, aki hivatalos nevén hívja: Városi Hangverseny- és Kiállítóterem. Van, aki a következőképpen hivatkozik rá: az egykori zsinagóga. Sokan pedig csak a becenevén emlegetik: Zsini.

Az épület több mint száz éve Zalaegerszeg történetének részét képezi, amely műemléki örökségén túl napjainkban a város egyik legreprezentatívabb kulturális találkozóhelye is. A zsinagóga építését Stern József tervei alapján Morandini Tamás építőmester irányításával 1903 áprilisában kezdték meg, s a felavatási ünnepséget 1904 szeptemberében tartották. A román és keleti stíluselemeket ötvöző izraelita imaházat az eklektikus zsinagógaépítészet szép példájaként emlegették fénykorában. A zsinagóga vallási funkciója a II. világháborút követően megszűnt, a leromlott épületet Zalaegerszeg Város Tanácsa 1960-ban a Magyar Izraeliták Országos Szövetségétől megvásárolta és Pelényi Gyula helyi építész tervei alapján a felújítást elvégeztette. A felújított épület 1983-ban nyílt meg a város lakossága számára. Kitűnő hangversenyorgonája 1987-ben készült el: a 2107 darab síphoz 1.800 kilogramm ónt használtak fel, a legnagyobb sípok 6 méter hosszúságúak, a legkisebbek pedig 5 milliméteresek. Az intézmény első emeletén rendezték be 2014-ben *A zalaegerszegi zsidóság múltja* című állandó tárlatot, ahol az érdeklődők a városi zsidóság történetét bemutató virtuális összeállítást, kegytárgyakat valamint jelentősebb lakó- s középületek fotóival illusztrált padlótérképet tekinthetnek meg.

Helyi érték kategória

Épített környezet,
Ipari és műszaki megoldások,
Kulturális örökség,
Turizmus és vendéglátás

Virágos Zalaegerszeg

Helyi érték kategória

Természeti környezet

„Gondunkat, bajunkat akasszuk szegre, gyerünk a virágos Zalaegerszegre!" – ezzel a szlogennel népszerűsítették 1935-ben Zalaegerszeget és a tájegység szépségét, amikor meghirdették a Göcseji Hét elnevezésű programsorozatot. Azóta állandósult a szókapcsolat: *virágos Zalaegerszeg*, s azóta törekszik a város közössége, hogy az ország egyik legvirágosabb, legrendezettebb települése legyen. Szerencsés helyzetben vagyunk, hisz Zalaegerszegnek mindig is erőssége volt a természeti környezet: erdők és völgyek határolják, peremkerületeinek természeti értékei megkapóak, a belváros pedig mindig is nevezetes volt ligeteiről, parkjairól, továbbá a több ezer kiültetett virágról és az elhelyezett balkonládákról. A város az 1930-as évek közepétől igyekszik hát megfelelni jó, virágos hírének – kedvének –, s mi sem bizonyítja ezt jobban, hogy Zalaegerszeg a kezdetektől részt vesz a Virágos Magyarországért környezetvédelmi versenyen, melyen évről-évre rangos elismerésekben részesül, ezek közül is kiemelkedő a kategóriájának első helyezése. Az igényesen kialakított, fenntartott zöldfelületek gazdája a Városgazdálkodási Kft.

Zalaegerszegi Termálfürdő

A Gébárti Szabadidőközpont az elmúlt évtizedek során komplex turisztikai célponttá vált Zalaegerszeg északnyugati városrészében. Először a Gébárti-tavat alakították ki az 1970-es évek végén, majd az új évezredben egymást érték a fejlesztések: megnyílt a termálfürdő, megnyitották az aquaparkot, kiépítették a kutyastrandot. Zalaegerszeg termálfürdőjét közel húsz éve, 2000. május 13-án vehette birtokba a lakosság a Gébárti-tó szomszédságában. Az új, fedett termálfürdő 2007 februárjában nyílt meg: a szezonalitást kiküszöbölve, az év minden egyes napján a fürdőzök rendelkezésére áll. Érdemes megfigyelni az egyedülálló stílusban felhúzott épületet, különös tekintettel a boltíves, üvegkupolás szerkezetre. A termálvíz 1716 méter mélyről tör fel a felszínre és 98 Celsius fokos hőmérsékletű, vagyis hűteni kell: a fürdőben három élménymedence található, amelyek hőmérséklete 33 fokos. A repertoárt kettő termálvizes ülőmedence bővíti, ezekben 35-36 Celsius fokos vízben áztathatjuk magunkat. A kültéri felnőtt medence egész évben használható, vizének hőmérséklete 36 fok. A beltéri gyermekmedence három különböző szintből áll, viszont a kültéri, csúszdás gyermek-élménymedence kizárólag a nyári szezon ideje alatt üzemel.

Helyi érték kategória

Egészség és életmód, Turizmus és vendéglátás

Forrásjegyzék

Béres Katalin: A Göcseji Múzeum története (Zalaegerszegi 7 Nap, 2019. május 24., 22. oldalon megjelent újságcikk)

Kostyál László: A mai napig változatlan formában hirdeti Isten dicsőségét: az evangélikus templom története (Zalaegerszegi 7 Nap, 2019. március 29., 13. oldalon megjelent újságcikk)

Kostyál László: A református templom Zalaegerszeg egyik ékkövének számít (Zalaegerszegi 7 Nap, 2019. április 12., 14. oldalon megjelent újságcikk)

Kostyál László: Művészetének fő témája az ember: Szabolcs Péter munkásságáról (Zalaegerszegi 7 Nap, 2019. április 5., 13. oldalon megjelent újságcikk)

Marx Mária: A Göcseji Falumúzeum története (Zalaegerszegi 7 Nap, 2019. május 17., 14. oldalon megjelent újságcikk)

Marx Mária: Székesegyházszerű forma és letisztult formavilág: a Mária Magdolna Plébániatemplom története (Zalaegerszegi 7 Nap, 2019. március 8., 13. oldalon megjelent újságcikk)

Megyeri Anna: Évszázadok történetéről mesél a Kálvária kápolna és temetőkert (Zalaegerszegi 7 Nap, 2019. március 16., 13. oldalon megjelent újságcikk)

Sümegi László: Szavak és kifejezések mentén: A göcseji Besenyő térségének szótára (Zalaegerszegi 7 Nap, 2019. március 1., 13. oldalon megjelent újságcikk)

Tódor Tamás, Tourinform Zalaegerszeg: Különleges Zalaegerszeg – Városrészi kalandozások (Tourinform Zalaegerszeg és Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata, 2017, p. 48)

Tódor Tamás, Tourinform Zalaegerszeg: Zalaegerszeg titkai – Városkalauz a múlt tükrében (Tourinform Zalaegerszeg és Zalaegerszeg Megyei Jogú Város Önkormányzata, 2017, p. 48)

Tódor Tamás: „Középfölde" Zalaegerszegen: a Csácsbozsoki Arborétum története (Zalaegerszegi 7 Nap, 2019. június 7., 13. oldalon megjelent újságcikk)

Tódor Tamás: A Bóbitától a kockás liliomig: főszerepben a Virágos Zalaegerszeg (Zalaegerszegi 7 Nap, 2019. június 28., 14. oldalon megjelent újságcikk)

Tódor Tamás: A lelki örömök helye: ferences templom és Mindszenty-kert Olában (Zalaegerszegi 7 Nap, 2019. április 26., 12. oldalon megjelent újságcikk)

Tódor Tamás: A Városi Hangverseny- és Kiállítóterem története (Zalaegerszegi 7 Nap, 2019. szeptember 6., 12. oldalon megjelent újságcikk)

Tódor Tamás: A zalaegerszegi postapalota története (Zalaegerszegi 7 Nap, 2019. augusztus 16., 13. oldalon megjelent újságcikk)

Tódor Tamás: A Zalaegerszegi Termálfürdő története (Zalaegerszegi 7 Nap, 2019. május 10., 14. oldalon megjelent újságcikk)

Tódor Tamás: A zalaegerszegi vasútállomás és Gizike története (Zalaegerszegi 7 Nap, 2019. szeptember 20., 13. oldalon megjelent újságcikk)

Tódor Tamás: Az ország „zászlóshajója": a Gébárti Kézművesek Háza működése (Zalaegerszegi 7 Nap, 2019. március 22., 13. oldalon megjelent újságcikk)

Tódor Tamás: Ilyennek kell lennie egy ódon térnek: megszólal a múlt a Deák téren (Zalaegerszegi 7 Nap, 2019. február 15., 13. oldalon megjelent újságcikk)

Tódor Tamás: Irodalmi emlékhely Zalaegerszegen (Zalaegerszegi 7 Nap, 2019. augusztus 30., 13. oldalon megjelent újságcikk)

Tódor Tamás: Játékban együtt korlátok nélkül: a Bóbita játszótér története (Zalaegerszegi 7 Nap, 2019. július 5., 12. oldalon megjelent újságcikk)

Tódor Tamás: Kegyelemmel áldott: a Szent Anna kápolna története (Zalaegerszegi 7 Nap, 2019. szeptember 13., 13. oldalon megjelent újságcikk)

Tódor Tamás: Kockás liliom, a megye és Zalaegerszeg szimbolikus növénye (Zalaegerszegi 7 Nap, 2019. július 12., 13. oldalon megjelent újságcikk)

Tódor Tamás: Kvártélyház: szállásházból a kultúra fellegvára (Zalaegerszegi 7 Nap, 2019. augusztus 9., 13. oldalon megjelent újságcikk)

Tódor Tamás: Minden korosztályt megszólít – A Gébárti-tó története (Zalaegerszegi 7 Nap, 2019. május 3., 13. oldalon megjelent újságcikk)

Tódor Tamás: Modern, mégis régi időket idéz: a Csipkeházak története (Zalaegerszegi 7 Nap, 2019. június 14., 13. oldalon megjelent újságcikk)

Tódor Tamás: Németh János Kossuth- és Munkácsy-díjas keramikus, a Nemzet Művésze munkássága (Zalaegerszegi 7 Nap, 2019. október 4., 13. oldalon megjelent újságcikk)

Tódor Tamás: Növények, parkok, erdők világa: Zalaegerszeg, a virágos város (Zalaegerszegi 7 Nap, 2019. augusztus 24., 13. oldalon megjelent újságcikk)

Tódor Tamás: Nyár, kaland, fürdőzés: az AquaCity története (Zalaegerszegi 7 Nap, 2019. június 21., 13. oldalon megjelent újságcikk)

Tódor Tamás: Püspöki fogadóból saroktornyos szálloda (Zalaegerszegi 7 Nap, 2019. szeptember 27., 13. oldalon megjelent újságcikk)

Tódor Tamás: Tág kilátás a városra: kilátó és kálvária a Jánkahegyen (Zalaegerszegi 7 Nap, 2019. február 22., 13. oldalon megjelent újságcikk)

Tódor Tamás: Templom a város szélén: a kertvárosi Boldogságos Szűz Mária Szeplőtelen Szíve istenháza története (Zalaegerszegi 7 Nap, 2019. július 19., 13. oldalon megjelent újságcikk)

Tódor Tamás: Természeti csoda és tündérkert: havasszépe-színkavalkád az Azáleás-völgyben (Zalaegerszegi 7 Nap, 2019. február 8., 13. oldalon megjelent újságcikk)

Tódor Tamás: Turisztikai látványossággá vált: a TV-torony története (Zalaegerszegi 7 Nap, 2019. május 31., 13. oldalon megjelent újságcikk)

Tódor Tamás: Zalaegerszeg értékei, kicsit másképpen: új imázsfüzet készül (Zalaegerszegi 7 Nap, 2019. február 1., 13. oldalon megjelent újságcikk)

Tompa Gábor: Mányoki Attila úszó, hosszútávúszó munkássága (Zalaegerszegi 7 Nap, 2019. október 11., 13. oldalon megjelent újságcikk)

Tóth János: Az 50 éves Magyar Olaj- és Gázipari Múzeum (Zalaegerszegi 7 Nap, 2019. augusztus 2., 13. oldalon megjelent újságcikk)

Zalaegerszegi Szakképzési Centrum Báthory István Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája 1/13 G turisztikai szakos hallgatói: Nincs párja a világon: a Földönjáró toronyóra története (Zalaegerszegi 7 Nap, 2019. április 18., 13. oldalon megjelent újságcikk)

Tartalomjegyzék

A neoromán stílusú vasútállomás épülete és a közelében kiállított „Gizike" gőzmozdony 3
Aquacity Vízicsúszda- és Élménypark 4
Az Arany Bárány szálloda épülete 5
Azáleás-völgy 6
Bóbita játszótér 7
Csácsbozsoki Arborétum 8
Csipkeházak épületegyüttese 9
Deák tér és környezete 10
Evangélikus templom 11
Földönjáró toronyóra 12
Gébárti Kézművesek Háza 13
Gébárti-tó 14
Göcseji Falumúzeum 15
Göcseji Múzeum 16
Jánkahegyi kilátó és kálvária 17
Jézus Szíve Ferences Templom és Mindszenty-kert 18
Kálvária kápolna és temetőkert 19
Keresztury Ház 20
Kockás liliom 21
Kvártélyház és szabadtéri színház 22
Magyar Olaj- és Gázipari Múzeum 23
Mányoki Attila hosszútávúszó munkássága 24
Mária Magdolna Plébániatemplom 25
Németh János Kossuth- és Munkácsy-díjas keramikus, a Nemzet Művésze munkássága 26
Postapalota 27
Református templom 28
Szakál István A göcseji Besenyő térségének szótára című könyve 29
Szabolcs Péter Munkácsy-díjas képzőművész munkássága 30
Szent Anna kápolna és környezete 31
Szűz Mária Szeplőtelen Szíve Templom 32
TV-torony 33
Városi Hangverseny- és Kiállítóterem 34
Virágos Zalaegerszeg 35
Zalaegerszegi Termálfürdő 36
Forrásjegyzék 37

ZALAEGERSZEG TURIZMUSÁÉRT EGYESÜLET

Szereted Zalaegerszeget?
Szeretnél többet tenni Zalaegerszegért?
Szeretnéd, ha Zalaegerszeget többen megismernék az országban?
Szeretnéd, ha több turista érkezne hozzánk?
Hallottál a Zalaegerszeg Turizmusáért Egyesületről?

Ha úgy gondolod, hogy szívesen dolgoznál velünk,
csatlakozz az egyesületünkhöz!

Információ:
Tourinform Zalaegerszeg
8900 Zalaegerszeg, Széchenyi tér 4-6. • Tel.: 92/ 316-160, 510-696
E-mail: zalaegerszeg@tourinform.hu

www.zalaegerszegturizmus.hu

Kiadta: Zalaegerszeg Turizmusáért Egyesület
Felelős kiadó: Varga Csaba elnök
Írta: Tódor Tamás
A szöveget gondozta: Tóth Emese, Tuboly Andrea, Kócse Henriett
Fotók: Seres Péter • Bokány Lajos • Lendvay Antal • Tourinform Zalaegerszeg
Grafika: Artonius Stúdió
Zalaegerszeg 2019.

További információk:
Tourinform Zalaegerszeg • Zalaegerszeg, Széchenyi tér 4-6.
www.zalaegerszegturizmus.hu

ISBN: 978-615006371-3
9 786150 063713

Támogatók:
Nemzeti Együttműködési Alap
Miniszterelnökség
Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.
Millecentenáriumi Közalapítvány Zalaegerszeg